

İNSANİ YARDIM

OCAK • ŞUBAT • MART 2016 | SAYI 64

İHH'nın doğduğu yer: Bosna

266 milyon ekmeğin anlattığı

Afrika'da gıda krizi kapıda

“Öncü Birlikler”

ACİL YARDIM EKİPLERİ

Yetim Gülerse

Yetim Yaz
3072'ye
Gönder
5t Bağışla

Bir Yetim için
Sponsorluk
Bedeli
₺100

45 ülkede
636 proje ile
204 Bin
Yetim
Yavrumuza
ulaşmak için
var mısın?

Dünya Güler

iHH
İNSANI YARDIM VAKFI

0212 6312121
www.ihh.org.tr

Editörden

Üzerinde yaşadığımız topraklar depremlere yabancı değil. 17 Ağustos 1999'da meydana gelen Marmara Depremi'nde binlerce vatandaşımız enkaz altında kaldı. Son 30 yılda sadece doğal afetlerden dolayı dünya genelinde 2,3 milyon insan hayatını kaybetti. İnsan hayatını yalnızca doğal afetler tehdit etmiyor. Savaş, iç çatışma, insan eliyle bozulan iklim, salgın hastalık gibi sebeplerle milyonlarca kişi hayat mücadelesi veriyor. Tüm bu zorluklara karşı hayat mücadelesi veren insanlara ulaşmak, acil yardım ve arama-kurtarma çalışmalarının en büyük amacı. İHH'nın hikâyesi de Bosna Savaşı'nda başlıyor. Yıllar önce bir elin parmaklarını geçmeyecek sayıdaki gönüllüler tarafından kurulan İHH, bugün binlerce gönüllüsüyle dünyanın dört bir yanındaki ihtiyaç sahiplerine ulaşıyor. Dur durak bilmeyen savaş ve çatışmalar nedeniyle binlerce ailenin yok olduğu günümüzde, İHH'nın acil yardım faaliyetlerini ve arama-kurtarma ekiplerinin çalışma şartlarını anlatmaya çalıştık.

İnsani Yardım, İHH'nın 3 ayda bir yayımlanan yayın organıdır.

İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı adına sahibi Av. F. Bülent Yıldırım

Genel Yayın Yönetmeni
Yakup Işık

Yayın Yönetmeni
Abdullah Kibritçi

Yayın Editörü
Bekir Arslan

Yazı İşleri
Adil Kalkan

Fotoğraf Editörü
Burak Berberoğlu

Tasarım
Hüseyin Aydemir

Musahhih
Ümmühan Özkan

İletişim

+90 212 631 2121
info@ihh.org.tr
www.ihh.org.tr

Adres

Büyük Karaman Caddesi
Taylasan Sokak No:3
Fatih / İstanbul

iHH
İNSANI YARDIM VAKFI

Ocak - Şubat - Mart 2016 | Sayı: 64

Basım: Pelikan Basım

İçindekiler

6 Sınırdaki mülteciler

11

Tacikistan Raporu yayımlandı

“Dolabında Durmasın, Sokakları Isıtsın”

13

12

Etiyopya son 50 yılın en büyük kuraklığı ile karşı karşıya

14

56 ülkede 82 bin yetim

1 milyon öğrenci harçlıklarını yetimler için birleştirdi

15

İçindekiler

22 Acil Yardım

24 25 yılda onlarca ülke

30 İHH'nın doğduğu yer: Bosna

32 Daima hazırlar

36 “Acil yardım ekipleri öncü birlikler gibi.”

44

266.187.000 ekmeğin anlattığı

Savaşın ortasında Halep'te bir gece

ABDULLAH KİBRİTÇİ

52

Savaşta ölüm hariç her şey yalan

OSMAN SAĞIRLI

60

Afrika'da gıda krizi kapıda

SERHAT ORAKÇI

70

İklim Mülteciliği

EMRİN ÇEBİ

78

Sınırdaki mülteciler

Suriye rejimi ile Rusya'nın Halep ve civarına yönelik saldırıları nedeniyle resmî kaynaklara göre şubat ayından bu yana kuşatma tehlikesi altındaki yaklaşık 75 bin sivil evlerini terk ederek Kilis Öncüpınar Sınır Kapısı'na sığındı. Yaklaşık dört yıldır binlerce mülteciyi barındıran Babüselam Kampı yakınlarına gelen mülteciler için İHH, 9 bin yeni çadır kurdu. **Günlük 25 bin kişinin sıcak yemek, 100 bin kişinin ekmek ihtiyacının** karşılanmasının yanı sıra sığınmacılara düzenli olarak hijyen malzemesi, mat ve battaniye yardımı yapılıyor. BM'nin istatistiklerine göre, Suriye'de kuşatma altında yaşayan 500 bine yakın sivil var. Ulaşılması zor bölgelerde ise yaklaşık 4,7 milyon sivil bulunuyor.

KAMPANYA

İHH Kadın Kolları, "Kış Üşütüyor Biz Isıtıyoruz" kampanyası kapsamında Türkiye'nin dört bir yanında örülen atkı, bere, yelek, hırka ve kazakları 3 bini aşkın Suriyeli çocuğa ulaştırdı.

YARDIM

İHH, Suriye'ye insani yardım TIR'ları göndermeye devam ediyor. Aralık ayından bu yana yardım hazırlayan iller şu şekilde: İstanbul, Erzurum, Niğde, Konya, Bayburt, Amasya, Elazığ, Van, Antalya, Malatya, Adıyaman, Bolu, Kırıkkale, Afyon, Çanakkale, Bursa, Samsun, Konya, Kütahya, Zonguldak, Kocaeli, Gümüşhane, Kırşehir, Tokat, Sakarya, Bilecik, Uşak, Antalya, Trabzon, Manisa, Sivas, Ağrı ve Nevşehir.

YARDIM

İHH Şanlıurfa Temsilciliği, Şanlıurfa'nın Eyyübiye, Yenice, Hayatti Harrani, Sancaktar, Arap Meydanı, Yakubiye, Süleymaniye, Bağlarbaşı ve Şehitlik mahallelerinde yaşayan yaklaşık 800 Suriyeli sığınmacı aileye 6 ton domates ulaştırdı.

Kuşatmadan özgürlüğe

İHH, 2015'in son günlerinde Suriye'de 464 kişinin hayatının söz konusu olduğu büyük bir rehine kurtarma çalışmasında görev aldı. Çatışma bölgelerinde muhasara altında bulunan yaralılar 1,5 aylık bir çalışmanın neticesinde Hatay ve Beyrut üzerinden özgürlüklerine kavuşturuldu. İHH'nin insani diplomasi çalışmaları kapsamında geçtiğimiz yıl ve daha öncesinde başlayan yaklaşık 30 ülkeye mensup çok sayıda insanın özgürleştirilmesi çabaları devam ediyor.

ZİYARET

Orman ve Su İşleri Bakanı Prof. Dr. Veysel Eroğlu, İHH ve Kuveyt IICO iş birliğiyle yaptırılan Öncüpınar Konteyner Kenti'ni ziyaret etti.

ZİYARET

AK Parti ve CHP milletvekillerinden oluşan TBMM Aile Birliği Koruma Komisyonu heyeti ve Avrupa Topluluğu İnsani Yardım Bürosu (ECHO) yetkilileri İHH Suriye Çalışmaları Kilis Koordinasyon Merkezi'ni ziyaret etti.

Reyhanlı Çocuk Yaşam Merkezi inşa ediliyor

2011'den bu yana devam eden Suriye'deki iç savaştan en çok etkilenenlerin başında çocuklar geliyor. Son beş yıldır Suriye'de 600 bini aşkın çocuğun yetim kaldığı tahmin ediliyor. Suriyeli yetim çocuklar da tıpkı dünyanın yetimleri gibi madde bağımlılığı, insan kaçakçıları, misyoner örgütler, organ, fuhuş ve dilenci mafyaları tarafından tehdit ediliyor. Kurulduğu günden bu yana dünya yetimleri için çalışmalar yapan vakfımız, Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde büyük bir projenin temelini attı. İHH ve Katar RAF'ın ortak çalışmasıyla Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile imzalanan protokol çerçevesinde Reyhanlı Çocuk Yaşam Merkezi'nin kurulması için ilk adım atıldı. 95 dönüm arazi üzerinde temeli atılan merkez tamamlandığında **990 savaş mağduru yetim çocuğun** barınma, eğitim, sağlık, gıda gibi her türlü ihtiyaçlarının ev ortamında karşılanması, psikolojik yönden desteklenmesi hedefleniyor. Her biri 350 m² olan 55 evin yanı sıra okul, cami, sağlık ocağı, oyun alanları, kapalı spor salonu, travma merkezi, ekim-dikim amaçlı tarlalar ve geniş bir yeşil alan, inşası başlayan merkezin bünyesinde yer alıyor.

Güneydoğu'nun mağdur halkı

İHH'nın öncülüğünde Türkiye'deki 2 bini aşkın STK'nın desteğiyle Güneydoğu Anadolu'da yaşanan çatışmalardan dolayı mağdur olan halk için *"Kardeşim - Birayê Min"* adıyla bir yardım kampanyası başlatıldı. İHH, çatışmaların başlamasından bu yana Diyarbakır, Şırnak, Mardin, Şanlıurfa ve Batman'da evlerini terk eden **15 bin aileye** nakdi desteğin yanı sıra gıda kumanyası, un ve hijyen paketinden oluşan yardımlar ulaştırdı.

Mavi Marmara davaları devam ediyor

İsrail'in 2010 yılında Gazze Özgürlük Filosu'nda yer alan ABD bayraklı gemiye yönelik gerçekleştirdiği saldırıdan dolayı tazminat talep eden üç Amerikan vatandaşı, Mavi Marmara avukatları kanalıyla İsrail Devleti'ne dava açtı. Ayrıca İsrail, Mavi Marmara şehidi Furkan Doğan'ın ailesinin, dönemin İsrail Savunma Bakanı Ehud Barak hakkında California Merkez Federal Mahkemesi'nde açtığı davaya müdahillik talebinde bulundu.

Moro'nun barış süreci

Filipinler Devleti ile Moro İslami Kurtuluş Cephesi (MILF) arasındaki barış görüşmelerini takip eden ve aralarında İHH Başkan Vekili Hüseyin Oruç'un da bulunduğu Bağımsız İzleme Heyeti, 3. Yıllık Raporu'nu geçtiğimiz günlerde düzenlenen bir basın toplantısında kamuoyuyla paylaştı. Raporda, yapılan anlaşmaların uygulanmaya başlaması için gerekli yasanın meclisten geçmemesinden dolayı sürecin tıkandığı belirtildi. Ancak Filipinler Devleti ve MILF'in barış için görüşmeye devam etmek istemelerinin sürecin geleceği için umut verici olduğu vurgulandı.

SAĞLIK

Somali'de 1.000 katarakt hastasının gözleri ameliyat ile açıldı. 2007'den bu yana İHH, **Afrika'da 85.944 kişinin gözlerinin açılmasına vesile oldu.**

İHH İnsani Yardım Vakfı tarafından hazırlanan Tacikistan Raporu'na www.ihh.org.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Tacikistan Raporu yayımlandı

Tacikistan'da yaşanan insan hakları ihlalleri ile ilgili ülkede inceleme yapan hukukçulardan oluşan heyetin hazırladığı Tacikistan Raporu, düzenlenen bir basın toplantısında kamuoyuyla paylaşıldı.

YARDIM

Irak'taki çatışmalar sonucu evlerini terk etmek zorunda kalan sığınmacılara yönelik yardımlarımız sürüyor. İHH ekipleri, Irak'ın Duhok, Erbil, Kerkük, Süleymaniye ve Bağdat'taki ihtiyaç sahibi 70 bin Türkmen, Kürt ve Arap sığınmacıya kumanya, giysi, battaniye, mazot ve soba yardımı ulaştırdı.

KONFERANS

İHH İnsani Yardım Vakfı, Sosyal Doku Vakfı, Siyer Vakfı, Medeniyet Vakfı, Namaz Gönüllüleri Vakfı, Aksa Eğitim ve Dayanışma Vakfı, İlmi ve Fikri Araştırmalar Merkezi'nin iş birliği ve ilim adamlarının katkısıyla organize edilen Diriliş Buluşmaları, Antalya ve Trabzon'da binlerce kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Etiyopya son 50 yılın en büyük kuraklığı ile karşı karşıya

İHH, Etiyopya'da 400 ailenin bir aylık gıda ihtiyacını karşıladı.

Ülkede başlayan kuraklık, 400 bin çocuğun ve 10 milyon insanın hayatını tehdit ediyor. Beklenen yağmurların yağmaması nedeniyle oluşan kuraklık, beraberinde önce hayvan ölümlerini peşinden de insan ölümlerini getiriyor. Gıda fiyatlarının yükselmeye başladığı bu tür ortamlarda ise yetersiz beslenmeden kaynaklı ciddi sağlık sorunları ve açlığa bağlı ölümler gerçekleşiyor. **1984 yılında Etiyopya'da yoğun kuraklık nedeniyle kıtlık yaşanmış ve 100-200 bin arası insan bu felaketin kurbanı olmuştur.** Benzer bir kıtlık 2011'de Somali'yi vururken 250 bin dolayında insan dünyanın gözü önünde açlıktan ölmüştü.

 İNSAMER Afrika uzmanı Serhat Orakçı'nın "Afrika'da gıda krizi kapıda" başlıklı yazısını 70. sayfada bulabilirsiniz.

"Dolabında Durmasın, Sokakları Isıtsın"

Kullanılmayan giysilerin ihtiyaç sahiplerine ulaşması amacıyla "Dolabında Durmasın, Sokakları Isıtsın" kampanyası gerçekleştirildi. İlk olarak İHH ve Üsküdar Belediyesi'nin iş birliğiyle Üsküdar Marmaray İstasyonu'nun çıkış noktasına askılar kuruldu. Anadolu'nun çeşitli şehirlerine de yayılan kampanya vesilesiyle askılara bırakılan giysiler, ihtiyaç sahiplerince alındı.

Osmanlı'dan günümüze Arnavut - Türk ilişkileri

Arnavutluk'un başkenti Tiran ve Kosova'nın başkenti Priştine'de "Osmanlı'dan günümüze Arnavut-Türk ilişkileri" konulu sempozyumlar düzenlendi. İHH İnsani Yardım Vakfı ve Balkan Forumu'nun destekleriyle Arnavutluk'ta Alsar Vakfı, Kosova'da Alternativa Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen programlara İHH Yönetim Kurulu Üyesi Osman Atalay ve büyükelçilik yetkililerinin yanı sıra çok sayıda sivil toplum kuruluşu temsilcisi de katıldı.

56 ülkede 82 bin yetim

Dünya üzerindeki binlerce yetimin yılın her vakti eğitim, sağlık, gıda, kıyafet ve barınma gibi ihtiyaçlarını karşılıyor; bayram vakitlerinde gülücükleri eksik olmasın diye yeni elbiseler hediye ediyor; güvenli ortamlarda büyümeleri için yetimhaneler açıyoruz. Yetim çalışmalarını yürütebilmek adına geliştirdiğimiz Yetim Sponsorluk Sistemi sayesinde 2015 yılı itibarıyla **destek olduğumuz yetim sayısı 56 ülkede 82 bine ulaştı.** Sistemimize kayıtlı yetimlerin 10 bini Türkiye’de bulunuyor.

Yetim Sponsorluk Sistemi

nedir?

Bu sistemle bir kişi, aile, kurum, arkadaş grubu, sınıf veya okul bir yetime sponsor olabiliyor; aylık 100 lira bağışlayarak sponsoru olduğu yetimin eğitim, sağlık, gıda, kıyafet ve barınma ihtiyaçlarını karşılayabiliyor.

Bu sayede binlerce yetim hayata tutunuyor.

1 milyon öğrenci harçlıklarını yetimler için birleştirdi

“Her Sınıfın Bir Yetim Kardeşi Var!” projesi, ülkemizdeki tüm okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lise, özel okul ve Kur’an kursu öğrencilerinin katılabildiği; bir sınıftaki öğrencilerin harçlıklarından topladıkları 100 lira ile yetim kalmış bir çocuğun aylık ihtiyaçlarını yıl boyunca karşılayabildiği bir kampanya. Türkiye’nin 81 ilinde uygulanan proje kapsamında 2015-2016 eğitim yılı ilk dönemi itibarıyla toplamda 5.971 okul 20.260 yetim çocuğun, 1.087 Kur’an kursu da 1.589 yetim çocuğun ihtiyaçlarını karşıladı. **Proje destek veren 1 milyon öğrencimize yetim kardeşlerine destek verdikleri için teşekkür ederiz.**

YETİM

Başakşehir İHH gönüllülerinin desteğiyle 25 yetim annesinin çalışıp ailesini geçindirebileceği terzihane, Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde açıldı.

SAĞLIK

Konya Genç İHH, Hatay’ın Reyhanlı ilçesinde Selçuk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğrencileri ile birlikte Suriyeli 120 yetimin diş muayenesini gerçekleştirdi.

Yetim Dayanışma Günleri başladı!

İHH'nın katkılarıyla her yıl Türkiye'den yola çıkan gönüllü ekipler dünyanın dört bir yanındaki yetimleri ziyaret ediyor, yardımlar yapıyor, yetimhaneler açıyor, yetimleri sevindirip ihtiyaçlarını karşılıyor. Her yıl mart, nisan ve mayıs aylarında tekrarlanan bu iyilik seferberliğine Yetim Dayanışma Günleri diyoruz.

Gerçekleştirilecek projeler arasında;

- Yetim ailelerine ev eşyası alımı
- Yetimhanelerin tadilat masraflarının karşılanması
- Yetimlerin kendi işlerini yapabilmeleri için dikiş makinesi alımı
- Sağlık taramalarının yapılması
- Maddi durumu iyi olmayan yetimlerin evlendirilmesi
- Kırtasiye ve kitap ihtiyaçlarının giderilmesi
- Piknik, uçurtma şenlikleri gibi eğlence programları düzenlenmesi

gibi yüzlerce faaliyet var.

Fatma Afra'nın yeni evini gördünüz mü?

Fatma Afra'nın eski evi

Sri Lanka'nın 20 milyonluk nüfusunun %9'u Müslümanlardan oluşuyor. Sri Lanka, iç savaş ve tsunami dolayısıyla çok sayıda yetimi olan bir ülke. Sadece Müslüman yetimlerin sayısı 6 bini aşıyor. Kuzey ve doğu bölgelerinde 30 yıl süren sivil savaş nedeniyle evlerini terk edip göç edenler, yıllarca kamplarda yaşamak zorunda kaldı. 2009'da savaşın bitmesiyle birlikte mülteciler evlerine dönmeye başladı ancak terk etmek zorunda kaldıkları evleri artık yoktu. 10 yaşındaki Fatma Afra da evini kaybeden yetimlerden biri.

Fatma Afra, savaşın ortasında doğmuş. Yaşadıkları mahallede meydana gelen bir patlamada kaybettiği babasını hiç hatırlamıyor. Annesi ise Fatma 4 yaşındayken akciğer kanserine yakalanmış. Bundan bir sene sonra annesini de kaybederek öksüz kalmış. Fatma Afra'nın Mümtaz ve Rizna isminde iki de kardeşi var. Üç yetime yarı zamanlı olarak çay tarlalarında çalışan büyükanneleri Riyana bakıyor. Riyana'nın kazancı bu küçük ailenin geçimine ancak yetse de en büyük problem tenekelerden yapılmış bir barakada yaşıyor olmalarıydı. Riyana, yağmur zamanlarında barakanın içindeki eşyaların ıslandığını ve çocukların hastalandığını anlatıyor. Bulabildiği şeffaf brandalarla barakanın üstünü kapatmaya çalışsa da yağmurun içeriye geçmesini bir türlü engelleyememiş.

Yeni ev
arka sayfada

Fatma Afra'nın yeni evi

Yetim
Dayanışma
Günleri'nde
geçtiğimiz yıl

Geçtiğimiz yılki Yetim Dayanışma Günleri'nde Fatma Afra, büyükannesi ve kardeşleri İHH'nın vesilesiyle yağmurdan dolayı hastalanmayacakları yeni bir evin sahibi oldu. 40 metrekarelik bu şirin evin iki yatak odası, bir oturma odası bir de mutfakı bulunuyor. Yeni alınan eşyalarla birlikte 16 bin liraya mâl olan evin inşa edilmesine katkıda bulunan hayırsever bağışçılarımıza teşekkür ederiz.

ACİL YARDIM

Savaş, iç çatışma, deprem, sel, tsunami, yangın, heyelan, kuraklık, salgın hastalık, yoksulluk, kıtlık... Dünya üzerinde bu gibi sebeplerle mağdur olmuş milyonlarca insan hayat mücadelesi veriyor.

Son 30 yılda sadece doğal afetlerden dolayı 2.3 milyon insan hayatını kaybetti. Durmak bilmeyen savaşlardan dolayı her gün binlerce aile yok oluyor. Tüm bu zorluklara karşı hayat mücadelesi veren mağdur veya mazlum insanlara ulaşmak, acil yardım ve arama-kurtarma çalışmalarının en büyük amacı.

Fotograf: Ekrem Es

25 yılda onlarca ülke

Bosna, Kosova, Çeçenistan, Afganistan, Pakistan, Keşmir, Nepal, Arakan, Haiti, Filipinler, Çad, Etiyopya, Japonya, Endonezya, Filistin, Somali, Irak, Orta Afrika, Suriye... Bunlar, İHH'nın kurulduğu 1992 yılından bu yana ne zaman olursa acil olarak yardıma koştuğu ülkelerden bazıları.

Fotoğraf: Abdullah Kibritçi

Muhtaç ve mazlum durumdaki herkesin temel insani ihtiyaçlarını karşılamayı hedefleyen İHH, acil durumlara yerinde müdahale ederek gıda, sağlık, barınma, eğitim gibi temel konularda bölgelere hizmet götürüyor. Bununla birlikte bu bölgelerin yardıma ihtiyaç duymayacak bir seviyeye gelmesi için kalkınma stratejileri geliştiriyor.

Olası bir felaket, çatışma, kriz ve savaş durumuna karşı dünya kamuoyunun bilgilendirilmesi, çözüm için ortak düşüncenin geliştirilmesi adına raporlar hazırlanması, krizleri önleyici faaliyetlerin yürütülmesi de İHH'nın çalışma alanları arasında yer alıyor.

İHH, dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen insani krizlere acil yardım ve arama-kurtarma ekipleriyle hızlı ve etkin bir şekilde müdahale ederek mağdurların temel ihtiyaçlarını karşılıyor.

Olağanüstü durumlara karşı gerçekleştirdiğimiz acil yardım faaliyetlerimiz:

- Arama-kurtarma çalışmaları ve teknik malzeme yardımları
- Gıda, giyecek ve diğer temel ihtiyaç malzemelerinin ulaştırılması
- Kadın, çocuk, yaşlı ve kimsesizler için güvenli ortamlar sağlanması
- Çadır, prefabrik barınak, seyyar mutfak gibi ihtiyaç ünitelerinin kurulması
- Gezici sağlık TIR'ı, ilaç-tıbbi malzeme temini, ameliyat ve benzeri sağlık yardımları

İHH'nın doğduğu yer: Bosna

Avrupa Birliği, 2012 yılında “altmış yıldan daha fazla bir süredir Avrupa’da barış ve uzlaş, demokrasi ve insan haklarının gelişimine yaptığı katkılar” nedeniyle Nobel Barış Ödülü’ne layık görüldü. Bu tarihten 20 yıl önce, 1992 ile 1995 yılları arasında Avrupa’nın gözleri önündeki Bosna’da 300 bini aşkın kişi öldürüldü. Türkiye’den savaşın ortasındaki Bosna halkına ulaşmak için gönüllülerin başlattığı insani ve acil yardım çalışmalarının sonucu olarak İHH, bu yıllarda vakıf yapılanmasıyla hayat buldu.

Daima hazırlar

Acil yardım ekipleri yetkinlik elde edebilmek için birçok farklı eğitimden geçer. Göçükte, su altında ve yangında arama-kurtarma eğitimleri kurlar halinde alınır. Yangında arama-kurtarma eğitimleri İtfaiye Eğitim Merkezi'nde oluşturulan yangın simülasyonları eşliğinde uzman ekiplerce verilir. Yangının gerçekleştiği mekândan yaralı tahliyesi, tahliye düzenekleri kurulması ve benzeri eğitimleri alan ekipler farklı mekân yapılarına göre müdahale edebilme kabiliyeti kazanır.

Göçük ve yıkıntıda arama-kurtarma yapabilmek için AFAD eğitimcileri öncülüğünde enkaz alanında birebir arama-kurtarma ve arama ekipmanlarını kullanma eğitimleri verilir. İletişimin çöktüğü, telefon ve internet şebekelerinin çalışmadığı afet durumlarında kullanmak üzere telsiz eğitimleri alan ekipler, telsiz istasyonu kurma ve afet durumları için iletişim ağı oluşturma konularında yetkinlik kazanır.

Su altı arama-kurtarma eğitimleri ise açık havuz ve denizlerde hedef üzerine arama-kurtarma yapılarak gerçekleştirilir. İlk yardım eğitimlerini de tamamlayan ekipler farklı kaza ve afetlere müdahale etme ehliyetine sahip olur. Bu eğitimler belli periyotlarda ve belli seviyelerde verilir. Uzmanlaşmanın uzun yıllar aldığı arama-kurtarma eğitimleri İHH bünyesinde devam etmektedir. Şimdiye kadar farklı seviyelerde bu eğitimleri alan 850 kişi afetlerde görev almaya hazır durumdadır.

“Acil yardım ekipleri öncü birlikler gibi.”

İHH Acil Yardım ekipleri, bugüne kadar dünyanın birçok yerinde meydana gelen olağanüstü durumlar için Türkiye’den yola çıktı. Bu ekiplerin önceliği her zaman olayı ve bölgeyi hızlı bir şekilde inceleyip merkeze rapor sunmak oldu. Anlık raporlara göre projeler hazırlandı, mağdurların ihtiyaçlarını karşılamak için çalışmalar yapıldı. Olağan durumlarda ise ekipler her şeye karşı hazırlıklı olmak için eğitimler alıyor. İHH Acil Yardım Koordinatörü Erhan Çelike göre bu ekipler büyük yardım çalışmaları öncesi keşif yapan öncü birlikler gibi. Erhan Çelik ile bu öncü birlikleri konuştuk.

Acil yardım çalışmalarını nasıl tanımlıyorsunuz?

Acil yardım, olağanüstü durumlarda en hızlı ve etkin bir şekilde mağdurlara ulaşmak demek. Temelinde insan var. Afetzedelerin sağlık, barınma, gıda gibi ihtiyaçlarının giderilmesi kadar arama-kurtarma faaliyetleri de bu işin bir parçası. Zor olduğu kadar mağduriyeti gidermek için adım atmak gibi güzelliği de var.

Ekibinizde durum nedir? Kaç kişi var?

Türkiye çapında 25 ilde aktif bir şekilde örgütlenmiş durumdayız. Yaklaşık 850 kişilik eğitimli bir ekibimiz var. Ayrıca eğitimleri devam eden ve çeşitli çalışmalarımıza destek veren yaklaşık 3.000 gönüllümüz mevcut.

Özellikle afetlerde hızlı ulaşım önemli. İHH ne kadar hızlı?

Ekibimiz, dünyanın herhangi bir bölgesine 24 saat içerisinde ulaşabilecek donanımına sahip. Bu, dünya standartlarının üzerinde bir süre.

Bir ekip ne kadar bölgede kalıyor?

Afetin türüne ve boyutuna göre çalıştığımız bölgelerde sağlık, hijyen, lojistik, arama-kurtarma alanlarındaki çalışmalarımız beş gün ila bir ay arasında sürebiliyor. Bu süreçte vakıf merkezleriyle sürekli temas halinde oluyoruz. Her ekipte mutlaka medya ve prodüksiyon alanlarında çalışabilecek arkadaşlar da oluyor.

Kalınan süreyi göz önüne alırsak bir acil yardım ekibinde yer almak için donanımlı olmak gerektiği görülüyor.

Kesinlikle öyle. Günlük hayatınıza özellikle dikkat etmeniz gerekir örneğin. Ekiplerimizdeki her kişinin her gün düzenli olarak spor yapmasını tavsiye ediyoruz. Çünkü gideceğiniz yer ve mevsim belli değil, ne za-

man ve nerede bir afet olursa yola çıkmaya hazır olmanız gerekiyor. Her şeye hazırlıklı olmak için vücudu da hazırda tutmak gerekiyor. Çantanız her zaman hazır olmalı mesela. Gece gündüz fark etmez, bir telefon geldiğinde evden beş dakika içerisinde çıkmanız gerekebilir.

Gidilen bölgede yapılan ilk şey ne oluyor?

Ekibin güvenliği ilk önceliğimiz. Çünkü yardım için oradasınız ve ekibinizin olası durumlara karşı güvende olması gerekiyor. Salgın hastalıkların ortaya çıktığı bir yere gidebilirsiniz örneğin. Özellikle afet durumlarında ülkenin sistemi de çöktüğü için kendi yol haritanızı oluşturmanız ve ona göre hareket etmeniz gerekebilir. Devlet kriz masası kurduysa ilk olarak oradaki çalışmalara destek vermekle başlıyoruz işe. Eğer kriz masası kurulmadıysa bunu biz kuruyoruz. Birkaç saat içerisinde gözlemlerimizden oluşan ön raporu vakıf merkezine gönderiyoruz. Biz bir taraftan yardım çalışmalarına başlarken vakıf merkezi de projeler hazırlıyor. Dünya kamuoyuna duyurulması, yardım kampanyası geliştirilmesi gibi kitleleri harekete geçirecek çalışmalar bu ekiplerin raporlarına göre başlatılıyor.

Acil yardım çalışmalarının sizin açınızdan riskleri neler?

Afetin türüne göre çeşitli risklerle karşı karşıyayız. Örneğin saldırı tehdidi altındaki mağdurlara ulaşmanız gerektiği durumlar olabiliyor. Bir bomba veya kurşunun hedefi olma ihtimaliniz yüksek. Bölge ve afetin türüne göre güvenlik önlemlerini alıyoruz.

Ekipler genel olarak nasıl hazırlanıyor?

Arama-kurtarma konusunda Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) bünyesindeki çeşitli eğitimlerle ekibimizi geliştirmeye ve donanımlı bir hale ge-

tirmeye çalışıyoruz. Bunun yanında bu alanda uluslararası ölçekteki araştırmaları da takip ederek kendimize yol haritaları çıkartıyoruz. Ayrıca güncel gelişmeleri yoğun bir şekilde takip edip analizler yaparak olası afetler sonrasında ortaya çıkabilecek olumsuzlukları göz önünde bulundurmaya çalışıyoruz.

Türkiye'deki acil yardım çalışmalarına gelelim. Ülkemizde durum ne?

Arama-kurtarma konusunda AFAD ülkemizdeki tek resmî kurum. Türkiye içerisindeki bütün çalışmaları organize eden bir kurum. AFAD'ın kendi düzenlemiş olduğu eğitimler var. Bunların içerisinde arazi, arama, kurtarma, kampçılık, su altı gibi birçok arama-kurtarma alanları var. Modül kitaplarla seminer ve sınava giriyorsunuz, sınavdan başarılı olursanız sertifika sahibi oluyorsunuz. Hafif, orta, ağır derecede sertifikalar var ve bu sertifikalara göre de görev alabiliyorsunuz. Bunu şu an Türkiye'de tek çatı kuruluş olarak AFAD yapıyor.

Ülkemizin 1999 yılında hazırlıksız yakalandığı bir deprem var. Yalova Depremi öncesine nazaran bugün bu alanla alakalı bir gelişme var mı?

Evet var. Farkındalık düzeyinin de ötesinde özellikle deprem için ülkemizdeki çalışmaların arttığını gözlemliyorum. 17 Ağustos Depremi, Türkiye'nin afetle mücadelesi açısından önemli bir dönemeç. Devlet kurumlarının afetlere algısını, bakışını büyük oranda değiştirdi. Allah muhafaza etsin, beklenen Marmara Depremi ve olası afetler için hazırlıklar yapılıyor.

İHH'nın çalışmaları var mı bu konuda?

Olası afetlere müdahale için İHH'nın hazırlıkları yoğun bir şekilde sürüyor. Genel merkezimiz haricinde Çorlu Lojistik Merke-

zi, Kilis ve Reyhanlı'daki afet koordinasyon merkezleri aktif olarak çalışıyor. Bunlarla birlikte Bursa, Sakarya, Ankara ve Konya'da yakın zamanda faaliyete başlayacak afet merkezleriyle tüm yurdu kapsayan bir acil yardım ağı oluşturmayı planlıyoruz. Halkımızın ve özellikle gençlerin konuyla ilgili bilinçlendirilmesine yönelik eğitim planlamaları da çalışmalar arasında yer alıyor.

Bursa'da hazırlanan merkez olası Marmara Depremi için mi?

Büyük oranda evet. İstanbul gittikçe büyüyor. Büyümesiyle birlikte doğal olarak sorunlar da büyüyor. Bir afette milyonlarca insana ulaşmak için dışarıda bir yerlerde de hazırlığınız olmalı. Bursa'da yapımı devam eden Marmara Afet Koordinasyon Merkezi bunu amaçlıyor. İstanbul'a yakın şehirler kritik öneme sahipler. Kara ulaşımı kesildiğinde -ki Yalova Depremi'nde bunu yaşadık- havadan ve denizden de ulaşmanız gerekebilir. Bursa bu iki yol için büyük olanak sağlıyor. Deniz ve hava ulaşımı son yıllarda daha da gelişti.

Bu merkez ne zaman faaliyete geçecek?

Bu yılın sonunda tamamlanması planlanıyor. Bu alanda büyük bir boşluğu dolduracak nitelikte. 4.000 metrekaarelik bir alana sahip koordinasyon merkezi, lojistik hizmetlerinin yanında acil yardım alanında eğitimlerin verileceği donanıma da sahip olacak.

Son olarak neler söylemek istersiniz?

Herhangi bir olağanüstü duruma karşı hepimizin tedbirli olmasını önemsiyorum. Yediden yetmiş herkesin çeşitli temel eğitimleri alması şart. Okullarımızdaki ilk yardım eğitimlerine daha özenli yaklaşmak gerekiyor. Kritik bilgiler günümüz şartlarında hayat kurtarabiliyor. Allah, görünen görünmeyen afetlerden bizi korusun.

Açe'den İstanbul'a

Vildan yaklaşık beş senedir Türkiye'de. Endonezya, Açeli. İslami ilimler eğitimi alıyor. 2004 yılında meydana gelen tsunamide anne ve babasını kaybetti. İHH'nın Açe Yetimhanesi'ne geldiğinde 13 yaşında olan Vildan aynı zamanda yetimhanenin ilk öğrencisi. Tsunami sırasında yaşadıklarını ve İHH ile tanışmasını şöyle anlatıyor:

Bizim yaşadığımız şehirde erkeklerin neredeyse hepsi balıkçıydı. Babam da hem balıkçı hem de iyi bir gemiciydi. Okyanusta bir kural vardır, ekim-kasım arası rüzgâr ve fırtınadan dolayı denize gidilmez. Babam denize gidemediği zamanlarda gemi yapıyordu.

Deprem pazar günü oldu. Ben ninemle dışarıda oturuyordum. Depremi bitmesini bekledik, sonra eve döndük. Eve döndüğümüzde babam işe gitmek için evden çıkıyordu. Deprem olup geçmişti ve biz bunu sıradan bir deprem sanmıştık. Kahvaltıya oturduğumuzda dışarıdan sesler gelmeye başladı. Bizim köyümüzle deniz arasında yüksek bir dağ vardır. İnsanlar "Su geldi,

su geldi!" diye bağıyorlardı. Aramızda kocaman bir dağ vardı, su nasıl gelebilirdi? Hiç kimse inanmak istemedi. Böyle bir şey daha önce hiç olmamıştı. Sonra annem nasıl olduysa küçük kardeşimi kucağına aldı ve bizi unutup tek başına koşmaya başladı. Annemden sonra ağabeyim ve kardeşim de evden kaçtılar. Sonra ninem dedi ki "Sen de koş, niye duruyorsun?" Ben de "Koşmayacağım, sen koşamıyorsun ben nasıl gideyim?" dedim. "Ben çok yaşlıyım, nasıl koşayım, çok yavaş yürüyorum." dedi. O sırada sokaktan Kur'an öğretmenim geçiyordu. Ninem ona "Lütfen benim torunumu da götür" deyince öğretmenim elimden tutup koşmam için beni ikna etmeye çalıştı.

Yaşadığım şehir tsunamiden en çok etkilenen yerdi. Deniz, o kocaman dağın üzerinden geçip geliyordu. Suyun geldiğini görüyordum. Korkmaya başladım, koşmazsam ne olacağım diye düşünüyordum. Sonra ninemi bırakarak koşmaya başladım, ama hep arkama baktığım için çok yavaş ilerliyordum.

Dağa doğru tırmanmak için hızlandığımda son bir umutla, belki ninem de gelir diye arkaya baktım. Tam o sırada tsunaminin dalgaları evimize çarptı. Üç taraftan birden evimiz suyla doldu. Evlerimiz hep ağaçtan olduğu için, etrafta ne kadar ev ve ağaç varsa hepsi kırılarak yıkıldı. Birdenbire suyun içinde kaldım. Ağaçlara çarpıp duruyordum. O andan sonra gözlerimi hiç açamadım, çünkü su simsiyahtı ve çok yüksekti, beni sürüklemeye başladı. Ben de o anda “Allah’ım eğer burada ölürsem sadece rızanı, cenneti istiyorum” diye dua ettim. Biraz da tedirginlik vardı içimde çünkü ben

küçükken çok yaramazdım, annemin söylediklerini hiç dinlemiyordum, yaramazlığlarım aklıma gelince biraz korktum.

Su benim bulunduğum yerden çekildi ve kendimi tepenin yamaçlarında buldum. Etrafıma baktığımda evden benden önce çıkan kardeşimi gördüm, tepenin daha yukarısında bir yerdeydi. Bana, koş koş diye bağıyordu. Kurtulmuştuk işte, neden tekrar koşmam gerektiğini anlamadım. Arkama baktığımda çekilen dalgadan daha büyük korkunç bir dalganın geldiğini gördüm. Biraz daha tırmandım ama artık parmaklıklar vardı. Küçük kardeşimi parmaklıkların arasından soktum. Çok küçük olduğu için geçti, ama ben diğer tarafa geçemedim. Parmaklıklara bakıp buradan nasıl atlayacağım diye düşündüm. Sonra dalgalara baktığımda, içimden, burada kalırsam ölürüm ama parmaklıklardan atlarsam yaralanırım diye düşündüm. Parmaklıklara tırmandım ve atlarken yaralandım. Sonra zorlukla tepeye

tırmandım ve ağabeyimin yanına gittim. Annemi sorduğumda “bilmiyorum” dedi. Nasıl olur, kardeşim annemin kucağındaydı, dedim. O da, kardeşimi kucağından alıp buraya doğru koştum, annem de yoldadır, dedi. **Ama annem gelmedi. Annem hiçbir zaman gelmeyecekti...**

Sonra su tamamen çekildi. Bir süre sonra babamın iş arkadaşları geldi. Babamın nerede olduğunu sorduğumuzda “Biz dağa kaçarken baban geride kaldı. ‘Ailem, karım evde kaçamazken ben niye kaçayım’ diyerek bulunduğu yeri terk etmedi, eve doğru koşmaya başladı.” dediler. Evimiz oraya çok uzaktaydı. Başka bir dağı geçmesi gerekiyordu, o esnada tsunamiye kapılarak yolda vefat ettiğini düşündük. Su gittikten sonra ağabeyim annemi, babamı ve ninemi bulmak için aşağıya indi. Zaten tsunamiden sonra bütün cenazeler toprağın üstündeydi. Fakat biz annemi bulamadık. O gün yemeksiz, susuz orada kaldık.

İki gün sonra başka bir yere, tsunaminin olmadığı yerde yaşayan akrabalarımın yanına gitmeye karar verdik. Çok uzaktı ve biz yürüyerek gidiyorduk. Bir yandan da gözlerimiz anne ve babamızın bedenini arıyordu. Ne annemin ne de babamın cenazesini bulabildik. Sonra kuzenimin evine ulaştık, fakat yiyecek ve içecek yokluktan uzun kalamadık. Birkaç gün sonra halam oğlunu denizden tekneyle göndererek bizi aldırıldı.

Ben o zamanlar altıncı sınıftaydım. Halamın köyünde okula gitmeye başladım. İHH’nın Aç’de yeni açılmış olan yetimhanesinde bir akrabam vardı, halama bu yetimhaneden bahsetti. Halam da beni, kızlara özel bir yer olduğu için bu yetimhaneye gönderdi. Yetimhanede benden başka çocuk yoktu, **yetimhanenin ilk yetimi bendim.** Sonradan gelen yetimlerle tanıştık ve çok güzel bir hayatımız oldu. İşte benim İHH ile olan hikayem böyle başladı.

266.187.000

ekmeğın anlattığı

Bundan tam beş yıl önce rejimin baskı ve katliamlarıyla başlayan Suriye krizi, iç savaşın da ötesinde artık onlarca ülkenin dahil olduğu büyük bir savaş haline geldi. Yanı başımızdaki savaş nedeniyle 300 bini aşkın insan hayatını kaybetti, binlercesi hapse atıldı, 5 milyonu aşkın insan da hayatta kalabilmek için evini terk edip başka ülkelere sığındı. Türkiye, 3 milyona yakın Suriyeliyi misafir ederek en fazla mülteci barındıran ülkeler arasında ilk sırada. Binlerce yıllık geçmişiyle farklı kültürlerle ev sahipliği yapan Suriye, şimdilerde harabeden fark-sız. İnsani durumun gittikçe kötüleştiği topraklar büyük bir yıkım yaşıyor. 2015 yılında Suriye içerisindeki ihtiyaç sahiplerine ulaştırdığımız 266.187.000 ekmek, bu büyük yıkımın ve mağduriyetin boyutlarını anlatan örneklerden sadece biri.

SURİYE

İHH'nın Suriye çalışmaları Reyhanlı, Kilis, Şanlıurfa ve Yayladağı olmak üzere dört ayrı merkezden yürütülüyor. Suriye içerisinde kurulan Babu'l-Hava, Babu's-Selam ve Türkmendağı ofisleri ise bu merkezlerin koordinasyonu ile hizmet veriyor. Koordinasyon merkezleri aynı zamanda, diplomatik ve uluslararası toplantılara ev sahipliği yapma gibi görevler de üstleniyor. 643 İHH personeli ve gönüllüsü Suriye çalışmalarında aktif olarak görev yapıyor.

2015 YILINDA

266.187.000
EKMEK

19.789 TON UN

17.403 TON KURU GIDA

Mercimek, pirinç, şeker,
bulgur, patates, bakliyat...

7.843 TON TEMEL GIDA

Süt, et, yağ, peynir,
zeytin, yumurta...

22.252 *Ramazan kumanyası ulaştırıldı.*

6.550 + 1.977 → 81.875
Kurban hissesi Adak-Akika kurbanı aileye ulaştırıldı.

3 konteyner kent,

1 çadır kent kuruldu.

İHH'nın inşa ettiği toplam 9 konteyner kent ve 17 çadır kentte 150.000 insan yaşıyor.

4 cami 7 mescit açıldı.

İHH'nın Suriye'de açtığı 6 cami ve 18 mescit bulunuyor.

8 okul açıldı.

İHH'nın Suriye'de açtığı 24 okul bulunuyor.

3 su kuyusu açıldı.

İHH'nın Suriye'de açtığı 21 su kuyusu bulunuyor.

2 fırın açıldı.

İHH'nın Suriye'de açtığı 10 fırın bulunuyor. 48 fırına ise un ve yakıt desteği veriliyor.

6 aşevi açıldı.

İHH Suriye'de toplam 22 aşevini destekliyor.

Türkiye'de 202, Suriye'de 140 olmak üzere 342 okul lojistik olarak desteklendi.

1 hastane kuruldu.

İHH Suriye'de şimdiye kadar 7 hastane kurdu. 2015 yılında Türkiye ve Suriye'deki toplam 78 hastaneye lojistik ve tıbbi destek sağlandı.

150.000 tıbbi malzeme dağıtıldı.

Yatak, tekerlekli sandalye, koltuk değneği, ilk yardım çantası, ilaç, hijyen malzemesi

130.000 kişi sağlık taramasından geçirildi; 6.450 kişi geçirdiği travmalardan dolayı psikolojik destek aldı.

104.211 yetime yardım ulaştırıldı.

2.074 yetim çocuk Yetim Sponsorluk Sistemi'ne dâhil edildi.

İHH'nın Suriye'de bakımını üstlendiği 5 bini aşkın yetim bulunuyor.

5 yetim evi kuruldu.

Açılan yetim evlerinde 213 yetim kalıyor.

Savaşla aynı yaşta

Samet Köprübaşı

Amine 5 yaşında. Savaştan bu yana mülteci olarak doğan Suriyeli 306 bin çocuktan sadece biri. Bu bebeklerin 150 bini Türkiye’de doğdu. Amine, Halep’in kuzeyindeki bir mülteci kampında doğmuş. Ailesiyle şimdi Kilis’in öte yanındaki onlarca kamptan biri olan Şemmarin Kampı’nda yaşıyor. Doğduktan birkaç ay sonra “göze perde inmesi” olarak isimlendirilen retinopati hastalığına yakalanmış. Şimdi hiç göremeyen Amine, diğer arkadaşları gibi rahatça zıplayıp koşamasa da kardeşiyle ortaklaşa sahip oldukları oyuncak bebeğiyle oynuyor.

Konteyner evinde bizi misafir eden babası ile konuşuyorum. Sınır kapanmadan önce Türkiye'deki çimento fabrikalarında çalışarak ailesinin geçimini sağlayabilmiş. Kapı kapandıktan sonra ise işsiz kalmış. Tek derdi işsiz olması değil, göremeyen kızı. Kamplarda yeterli derecede sağlık hizmeti olmadığından dolayı ameliyat ettirememiş.

Yanı başımda duran Amine'nin 11 yaşındaki ağabeyi Ahmed'e "Büyüyünce ne olacaksın?" diye soruyorum. Bir an duraksıyor, kardeşine bakarak tek bir cümleyle cevap veriyor: "Doktor olmak istiyorum!"

Savaşın ortasında Halep'te bir gece

Abdullah Kibritçi

Ben buradan hiç ayrılmadım. Neredeyse tüm komşularım gitti ama ben kaldım. Kalmak zorundaydım çünkü yardım etmem gereken insanlar vardı.

Her gün onlarca genç geliyor. Hepsiyle tek tek ilgileniyorum. Onları o halde görünce kendi çocuklarım aklıma geliyor. Burayı bırakıp gidemiyorum. Gelen gençlerin bir kısmı ağır yaralı oluyor ve bir kaç gün içinde ölüyor. Hayatta kalanlar ise biraz toparlandıktan sonra hemen gönderiliyor. Çünkü çalıştığım hastaneye günde yaklaşık elli yaralı geliyor ve yeterli yerimiz yok. Çatışmaların şiddetlendiği zamanlarda veya şehirler vurulduğunda çok daha fazla yaralı geliyor. O vakitlerde insanlar sıradan hastalıkları için hastanelere gitmiyor. Hastaneler baştan sona yaralılarla doluyor.

Hastanenin bir kısmı yerin altına inşa edildi. Çünkü hastaneler vuruluyor. Sadece hastaneler değil fırınlar ve pazar yerleri de vuruluyor. O yüzden her şeye hazır olmalıyız. Bazen gecenin bir vakti aniden kapım çalınıyor. Hastane uzak olduğu için önce evime geliyorlar. Ben sadece bir hemşireyim. Savaşın sonra acil durumlara müdahale edebilmek için eğitim aldım. Elimden geleni yapıyorum.

Bu benim en küçük oğlum. Zor yürüyor. Çünkü yakınında bir bomba patladı ve bacaklarından yaralandı. Diğer oğlum şu an yan odada ancak onu görmenize imkan yok. Sizi asla görmek istemez, tatsızlık çıkartır. Uzun zamandır böyle. Bazen elleri titriyor, bazen kendini tamamen kaybediyor. Henüz 21 yaşında ama artık normal biri değil. Onunla konuşamıyoruz.

Çatışmaların ilk başladığı zamanlarda rejime muhalif oldukları için ağabeyi ile birlikte tutuklandı. Yıllarca hapis kaldılar. Sonra bir takasla ortanca oğlum kurtuldu. Takas sırasında bir rejim askeri cesedine karşılık oğlumu vermişlerdi. Ama o artık eski oğlum değildi. Beton hücrelerde kalmış ve sürekli işkence görmüştü. Ağabeyine işkence yapılırken günlerce onun çığlıklarını duymuştum. Onu bu hale getiren şey de ağabeyinin çığlıklarıydı. Bir gün ağabeyinin sesini duymayınca sormuş, öldüğünü söylemişler. Oğlumu işkenceyle öldürmüşler.

Bugünlerde uykularından aniden uyanıyor. Rüyalarında hâlâ ağabeyinin çığlıklarını duyuyor. Artık hiç gülmüyor ve konuşmuyor. Eskiden o kadar neşeli bir çocuktu ki, hayret ederdim. Herkese iyilik yapar, sürekli şakalaşır ve gülerdi. Artık başka biri oldu. Oğlumu mahvettiler.

...Bütün bunları bana birkaç hafta önce Fatma adında bir hemşire anlattı. Suriye'nin İdlip kentindeki evindeydik. Elimde not defterimle yanmayan bir sobanın yanına oturmuş bu kahraman hemşirenin anlattıklarını dinliyordum. Gözlerim çoğu zaman yerdeydi. Oğluna işkence yapıldığını anlatırken Fatma hemşirenin hıçkırıklarını duyuyor ama yüzüne bakmaya cesaret edemiyordum. Başından geçenleri dinledikçe ciğerimiz dağlanıyor, kalbimiz öfkeyle çarpıyordu. Üç çocuğundan biri işkenceyle öldürülmüş, diğeri işkencede akli dengesini yitirmiş, en küçüğü ise bir pat-

lamada bacaklarından sakatlanmıştı. Kafamı kaldırdığım bir vakit karşı duvara asılı lambayı gördüm. Yıkılmış şehirlerin insanları, evlerini gaz lambaları veya ışıldakla aydınlatıyordu. Evin küçük oğlu aksayarak çayları getirdi. On beş yaşlarında olmalıydı. Şarapnel parçaları bacaklarında hasar bıraktığı için yürümekte zorlanıyordu. Annesi onu sürekli bir tedaviye tabi tutmuştu, söylediğine göre yürüyüşü günden güne düzelecekti. Fatma hemşire birkaç kilometre ötedeki bir hastanede çalışıyordu. Cepheden yaralı gelen gençlerin veya vurulan sivil yerleşim yerlerinden gelenlerin ilk müdahaleleriyle ilgileniyordu.

O evden ayrıldıktan sonra bir süre konuşmadık. Zaten konuşacak durumda değildik. Yıkılmış sokakların, mahallelerin arasından geçerek yolumuza devam ettik. Hayat bazen oldukça sıradan akıyor bazen de ıssızlaşıyordu. İnsanlar evlerinin yanlarına veya bahçelerine sığınaklar kazmıştı. Her evde mutlaka bir telsiz vardı ve yaklaşan tehlikeler konusunda birbirlerini uyarıyorlardı. Telsizlerden sürekli bir yerlerin vurulduğuna dair haberler duyulmasına rağmen insanlar oldukça sakindi. Ta ki bir uçağın veya helikopterin yakınlarda olduğu bilgisini alana dek. O zaman bir hareketlilik başlıyor, evlerinde olanlar sığınaklara, dışarıda olanlar hızlıca evlerine yollanıyordu. Ancak bu sığınaklar varil bombalarının etrafa saçtığı parçalardan yara almadan kurtulmak için yapılmıştı. Eğer bir Rus uçağı tarafından vurulursak saklandığımız sığınak mezarımız olur, diye anlatıyordu misafir olduğumuz bir evin sahibi. Rus uçaklarının attığı bombalardan kurtulmanın bir yolu yoktu. Sadece Rusya değil 13 farklı devlet kendi çıkarları için Suriye topraklarını bombalıyor ve çoğu zaman siviller ölüyordu.

Çatışmaların yoğun yaşandığı bölgelerde evler yıkıntılardan ibaretti. Bağ ve bahçelerin olduğu bir bölgeden geçerken durduk.

Zeytinlikler ve sürülmüş tarlalar vardı. Aracı yol üzerinde bırakıp arkadaşlardan ayrıldık. Zeytin ağaçlarının arasından köye doğru Emre Karapınar'la küçük bir yürüyüşe çıktık. İkinci kızılığının son demleri yaşanıyor. Tek katlı evlerin, kapı önlerinde oynayan çocukların yanından geçtik. Gün boyu gördüğümüz, yaşadığımız şeyler olmasa Suriye topraklarında olduğumuzu unutabilirdik. Hava kararmak üzereyken araçtan iyice uzaklaşmıştık. Arkadaşların bize el sallayıp işaret yaptıklarını ve dönmemiz için uyardıklarını görebiliyorduk. Hava kararmadan yola çıkmak istiyorlardı. Burada geceler çok daha tehlikeliydi, kendisi görünmeyen ama sesi uzaklardan duyulan uçaklar yerleşim yerlerini vuruyordu. Önümüzde daha üç saatlik yol vardı. Türkiye sınırına doğru yola çıktık.

Oysa Suriye'de gecelerin nasıl geçtiğine daha önce şahitlik etmişim. Bundan iki yıl önce bir gece Halep'te kalmıştım. Eskiden banka olan bir yapının camla ayrılmış ofislerinden birinde, yere serilmiş minderlerin üzerine kıvrılıp uyumuştum. Terk edilmiş banka artık yerel bir ajansın iletişim merkeziydi. Suriye'de yaşananları dünyaya anlatmak için haber üretiyorlardı. Burayı seçmişlerdi çünkü sanayi bölgesi daha az vuruluyordu. Yine de gece boyu uçak sesleri ve bomba gürültüleri eksik olmadı. Bulduğumuz binanın tepesinden geniş bir alanı görmek mümkündü. Savaş muhabiri Samet Doğan'la birlikte, gece karanlığında, binanın tepesinden şehri izlemiştik. Halep karanlığa bürünmüştü. Karanlığın ortasında nadiren ve aniden yanıp sönen ışıklar araçlara aitti. Sadece bir anlığına önlerini görebilecek kadar farları yakıyor sonra hemen söndürüyorlardı. Çünkü geceleri, düşürülme tehlikesi yaşamadan uçan savaş uçakları hareket eden şeyleri vuruyordu. Halep şehri sakinlerinin akşama yakın saatlerde eve yetişme telaşı boşuna değildi. Tüm bunları bilmemize rağmen yine de bir

seferinde geç kalmış ve akşam vakti yol almak zorunda kalmıştık. Yollarda çok nadiren araca rastlanıyordu. Şoför seksen kilometreyi bulan hızlara çıkıyor ve dakikada üç dört saniye farları yakabiliyordu. Kendimi ölüme hiç bu kadar yakın hissetmemiştim. O an, kaza yapma ihtimalimizin vurulma ihtimalinden daha yüksek olduğunu düşündüm.

Halep o günlerde sıcak çatışmaların yaşandığı bir yerdin ancak durum bu günkü kadar kötü değildi. Bir yandan çatışmalar devam ederken bir yandan çarşı pazarda hayat normal bir şekilde devam ediyordu. Harabeye dönmüş eski çarşığı gördüm. Sokaklarını gezdim. Halep Emevi Camii'nin bir kısmı yanmış ve yıkılmıştı. Çatışmada zarar görmemesi için mücahitler bazı tarihî eserlerin etrafını kum torbalarıyla örmüşlerdi. Yine de duvara nakşedilmiş güneş saati delik deşik olmuştu. Şehir bir yerden itibaren hatla çizilmiş gibi ikiye ayrılmıştı. Rejim askerleri birkaç yüz metre ötedeydi. Bu halde dahi caminin içine girmek istedik. Keskin nişancılardan korunmak için bazı yerlerden geçerken bekliyor ve tek tek koşarak geçiyorduk. Samet bana bir keskin nişancının ilk geçeni gördüğünü, ikinci geçerken nişan aldığını ve üçüncüyü vurduğunu anlattı. Bu her ne kadar fıkra gibi gelse de o andan itibaren üçüncü olarak geçmemeye dikkat ettiğimi fark ettim. Yanımızdaki fotoğrafçı bir yerden sonra gelmedi. Biz ilerlemeye karar verdik. Rejimin yaktığı bölümlerden geçmiş caminin orta avlu kısmına gelmiştik. Avlu ikinci güneşiyle aydınlanmıştı ve hâlâ çok güzel görünüyordu. İkinci namazını yıkıntıların arasında kılıp dönüş yoluna geçtik. Aynı yöntemle ve dikkatle dönüyorduk. Bir ara rehberimiz Samet'i aniden kolundan tutup çekti. Sonra da adım atmakta olduğu yerdeki mermi deliklerini gösterdi. Kendisini adım adım takip etmemiz ve kestirme zannettiğimiz yolları kullanmamamız konusunda bizi tekrar uyar-

dı. Söylediğine göre Samet'in adım atmakta olduğu yer bir keskin nişancının görüş alanına giriyordu ve daha önce aynı yerde birkaç kişi vurulmuştu.

Daha sonra Suriye topraklarını birçok kere ziyaret ettim. Türkiye-Suriye sınırındaki devasa kampların nasıl yavaş yavaş büyüdüğüne şahit oldum. Eskiden zeytin bahçelerinden ibaret olan düzlükler savaştan kaçanların sığınağı olmuştu. Önce zeytin ağacının gölgesine sığınan aile daha sonra bir çadır bulur orada yaşardı. Esed rejimi ve diğer müttefikler vurdukça insanlar sınırlara göç etti. Şehirler bombalandıkça çadır kentler büyüdü. Artık (sadece Suriye içinde) 300 bin kişi bu çadırlarda yaşıyor. Şehirlere düşen her bombayla birlikte yeni göç dalgaları başlıyor. Çadır kentler giderek büyüyor.

300 bin insan çadırlarda nasıl yaşar? Kışın soğuktan nasıl korunur? Bu kadar insan nasıl doyar? Çocuklar okula nasıl gider? Elektrik ve su nasıl sağlanır? Hastalar nasıl tedavi edilir? İnanın hepsi çok zor. Ama yine de bunun için çalışan insanlar var. Ancak niyetim bunları anlatmak değil. Türk halkının yardımlarını, yüzlerce kişiyle çalışan İHH'yı ve gıda depolarını, oradaki hayatı kendi gözlerinizle görmeyi istiyorum. Bu mümkün. Bir gün yola çıkın ve kamplara gidin. O insanlarla göz göze gelin.

*Suriye'deki savaş birçok şehri harabeye
dönüřtirdü. Bir zamanlar insanların gezip
alışveriş yaptığı tarihî çarşılar, tedavi oldukları
hastaneler ve hatta camiler yerle bir oldu.
Ülkenin ikinci büyük şehri Halep'in nüfusu
savaştan önce 4 milyonu ařıyordu. Dört bin
yıllık tarihe sahip şehrin şimdiki nüfusu
400 bin bile değil.*

Savaşta ölüm hariç her şey yalan

Osman Sağırılı

Gazeteci

Fotoğraf: Osman Sağırılı

Halep'in birer hayalet dönmüş binaları arasında silah seslerinin oluşturduğu efektlerle dolaşırken "Piyani" filminin sahneleri canlanıyor gözümde. Hani şu 2002 yılında çekilen bol ödüllü savaş filmi var ya işte o. Yönetmen Roman Polanski o filmi bugün çekiyor olsaydı kesinlikle Halep'i tercih eder ve prodüksiyon için de emin olun hiçbir bedel ödemezdi. Zira hem sahneler hem de oluşturacağı tesir daha gerçekçi olurdu. Savaş öncesinde de onlarca kez geldiğim Halep içimi burkuyor. O güzelim çarşılar, mütebessim insanlar bir bir yok olmuş. Halep'i Halep'ten silmişler adeta... Tarih kokan şehir kan ve barut kokusuna bürünmüş. Diğer şehirler de Halep'ten farksız. Yazık ki ne yazık!

Suriye'de uluslararası terör örgütlerinden temsilcilik alanlar ya da kendi markasıyla ülkede kaos oluşturanlar, silah tüccarlarının stok tüketme yarışları, yeni savaş taktiklerinin denenmesi dahil her şeyi görebilirsiniz. Ölümün, sefaletin, açlığın, hastalığın sıradanlaştığı bu topraklarda Suriyeliler dışında herkesin bir planı var. Olan ise yine Suriyelilere oluyor. Barınmaya çalıştıkları üç-beş metre karelik çadırlarda hayata tutunmaya çalışan yalın ayaklı çocuklar, Suriye'nin çıplak gerçeğini yansıtıyor.

Ninni yerine kurşun sesleriyle büyüyen gözü yaşlı bebeklerle dolu mülteciler kampı, Türkiye sınırına yakın bölgelere öbek öbek yayılmış. Görüntüler aşağı yukarı hepsinde

aynı. Gökyüzüne boş boş bakan gözler, tedirgin yüzler... Savaşla geçen beş yılla birlikte, geride anne babalarını, kardeşlerini, evlerini, umutlarını bırakan yüzbinlerce insan...

Özellikle Halep'e yönelik olarak saldırılar sonrası kaçan insanlarla birlikte Türkiye sınırındaki kamplarda yoğun bir artış var. 105 bin kişinin yaşadığı çadır kentlerde yer bulamayan mülteciler zeytinlik, boş arazi, cami ve okullara sığınmış. Bazı aileler ise kamyon ve TIR'ların kasalarına yerleşmiş. Son göç dalgası ile birlikte küçük bir kasaba olan Azez'in nüfusu 300 binlere ulaşmış. Türkiye, kendi topraklarına ulaşmayı başaran 3 milyona yakın insana kol kanat verdiği gibi buradaki insanlara da el uzatıyor.

Türkiye'nin yardımıyla ayakta kalmaya çalışan mülteciler için İHH, konteyner ve çadır kentler hazırlamış. Buraya yeni gelenler için de binlerce çadır kurulmuş. Aynı zamanda Suriyelilerin günlük yemek, temizlik ve giyim ihtiyaçları da burada karşılanıyor.

Ölümün sıradanlaştığı kan kokan ülke Suriye'de istatistiklere baktığınızda vicdanların ne kadar kurduğunu göreceksiniz. Bugüne kadar 235 bini sivil olmak üzere 361 bin can yok olup gitmiş. Beş yılı geride bırakan savaşta günlük 198 kişi ölmüş. Dünyanın herhangi bir yerinde patlama olsa, 198 kişi ölse ortalık ayağa kalkar. Koca koca ülkelerin devlet başkanları bile taziye-ye gitmek için seferber olur hatta gitmeyeni ayıplar. Peki Suriyelilerin günahı ne?

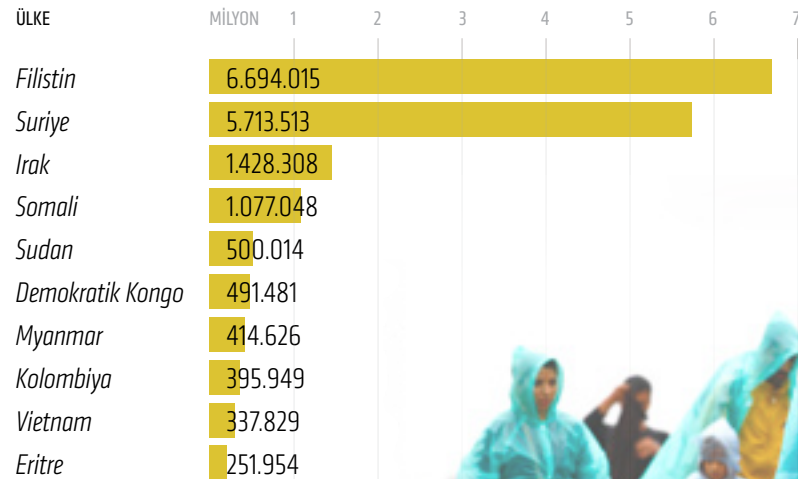
Dünyanın 112. devleti

4.815.868 Suriyeli mülteci; Türkiye, Lübnan, Ürdün, Irak, Mısır'ın da aralarında bulunduğu ülkelere sığınırken, Avrupa ülkelerine ulaşmayı başaran Suriyeli mültecilerin sayısı 1.015.078. Savaş başladığından bu yana ülke dışına çıkan mültecilerin sayısı ise 5.830.946. Suriyeli mülteciler nüfus bakımından dünyanın 112. devleti olacak büyüklüğe sahip. Suriye genelinde 12 milyonu aşkın kişi evlerini terk etmek zorunda kaldı. Bu sayı İrlanda, Litvanya, Letonya, Malta, Lüksemburg, Estonya ve Kıbrıs nüfuslarının toplamına denk. Bir başka deyişle Portekiz veya İsveç'in tamamen başka bir yere taşındığını düşünün.

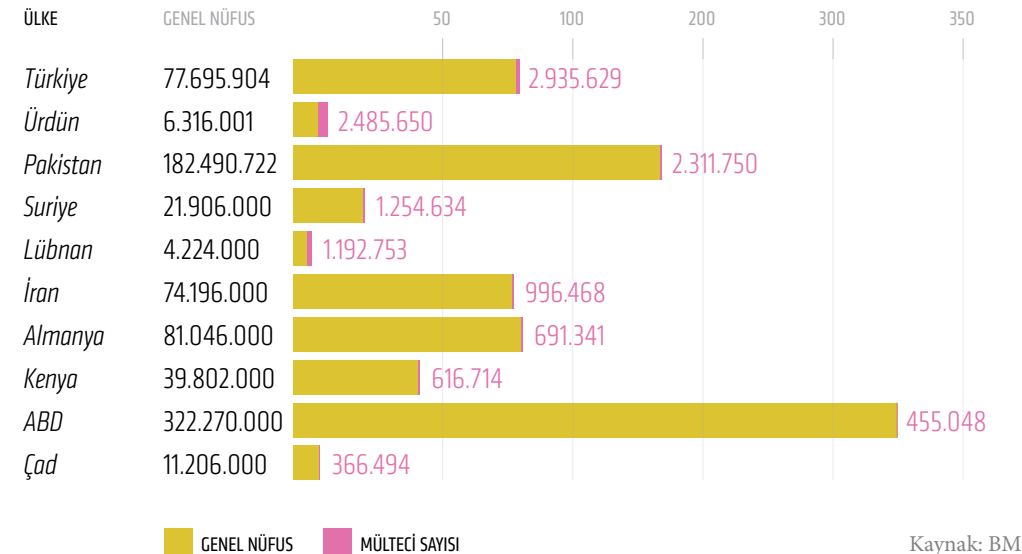
Dünya genelindeki mültecilerin nüfusu 60 milyon.
Bu nüfusu aşan sadece 23 ülke var.

Türkiye, dünya üzerinde en çok mülteciye ev sahipliği yapan ülke.
2.715.789'u Suriyeli olmak üzere Afganistan, İran, Irak, Somali ve diğer ülkelerden toplam 2.935.629 kişi misafirimiz.

Dünya üzerinde vatandaş mülteci olan ilk 10 ülke

Dünya üzerinde en çok mülteci barındıran ilk 10 ülke

Kaynak: BM

Kaynak: BM

*Muaz ve Ali, Suriye'nin
kuzeyindeki Siccu kampında
yaşıyor. Onlar Halep'e yönelik son
saldırılarda kaçan ailelerin
çocukları. Bakışları ürkek,
boyunları bükük, ayakları çıplak.
Suriye'nin ninni yerine kurşun
sesleriyle büyüyen bu çocukları
savaşı en yalın haliyle
ortaya koyuyor.*

Suriye'nin kuzeyindeki kırmızı ve bereketli topraklarda bir zamanlar alabildiğince zeytin ağaçları, buğday tarlaları ve meyve bahçeleri vardı. Onların yerini şimdilerde düşen bombalardan kurtulmak için evlerini terk eden mültecilerin çadırları almış durumda.

*İHH'nın Suriye'de açtığı aşevi ve fırınlar,
her gün binlerce insanın sıcak yemek
yiyebilmesine vesile oluyor.*

Afrika'da gıda krizi kapıda

Serhat Orakçı

İNSAMER* Afrika uzmanı

Fotoğraf: Melih Cevdet Tekşen

Kalkınma ile çevre arasındaki uyumu bir türlü kuramamak günümüz insanının yaşadığı en büyük açmazlardan biri. Var olan yer üstü ve yer altı kaynaklarımızı hızla endüstriyel kanallara aktarırken bir yandan da çevre üzerinde geri dönülemez tahribatlara yol açıyoruz. Bu denge bozuldukça iklimsel ve çevresel felaketlerle karşı karşıya kalıyoruz. Ekonomileri hızla büyüyen Çin ve Hindistan gibi ülkelerde çevresel bozulmanın en somut halini görmemiz mümkün. Hızla kapitalistleşen bu ülkelerde ciddi boyutlara ulaşan hava kirliliği sebebiyle insanlar adeta nefes almakta zorlanır hale geldi.

Ortak yaşam alanımız olan dünyada çevresel sorunlar elbette sadece kirliliğe sebep olan ülkeleri etkilemiyor. Hava kirliliğine yol açan zehirli gazların atmosferde ciddi zararlara yol açması maalesef dünyanın farklı yerlerini de farklı düzeylerde tehdit ediyor. Son zamanlarda olumsuz etkilerini daha fazla hissettiğimiz küresel ısınmanın en çok etkilediği yerlerin başında ise Afrika kıtası geliyor. Henüz endüstrileşme sürecine girmeyen kıta şimdiden kuraklık, sel baskınları, toprak kaymaları gibi çevresel felaketlerin mağduriyetini yaşıyor. Kontrolsüz endüstrileşmenin faturasını bu sürecin yol açtığı çevre felaketlerinden etkilenen yoksul kitleler ödüyor.

Birleşmiş Milletler'in raporlarına göre Latin Amerika'nın bir bölümü, Afrika'nın doğu ve güneyi ile Asya Pasifiği'nde yer alan Bangladeş, Kamboçya, Malezya ve Endonezya gibi ülkeler bir süredir Pasifik Okyanusu'ndaki ısınma nedeniyle oluşan El Nino kaynaklı kuraklık tehdidi altında.

* İHH İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi

Etiyopya son 50 yılın en büyük kuraklığı ile karşı karşıya bugün. Kuraklık ülkedeki 400 bin çocuğun ve 10 milyon insanın hayatını tehdit ediyor.

Beklenen yağmurların yağmaması nedeniyle oluşan kuraklık, beraberinde önce hayvan ölümlerini peşinden de insan ölümlerini getiriyor. Yağış oranlarındaki düşüşle tahıl üretimi azalırken, benzer durum hayvan ölümlerine bağlı olarak et ve süt üretiminde de azalmaya neden oluyor. Gıda fiyatlarının yükselmeye başladığı bu tür ortamlarda ise yetersiz beslenmeden kaynaklı ciddi sağlık sorunları ve açlığa bağlı ölümler gerçekleşiyor. Krizin yoğun hissedildiği bölgelerde eğitime de ara verilmiş durumda. Etiyopya hükümeti ulusal düzeyde kırmızı alarmı geçerken felaketi önlemek için 300 milyon dolar bütçe tahsis etmesine rağmen etkilenen insan sayısının büyüklüğü nedeniyle acilen 1,4 milyar dolara ihtiyaç duyuyor.

Hatırlanacağı gibi 1984 yılında Etiyopya'da yoğun kuraklık nedeniyle kıtlık yaşanmış ve

neticede 100-200 bin arası insan bu felaketin kurbanı olmuştu. Benzer bir kıtlık 2011'de Somali'yi vururken 250 bin dolayında insan dünyanın gözü önünde açlıktan öldü.

Kuraklık ve kıtlık kaçınılmaz bir kader gibi görünse de altyapının geliştirilmesi ile önlenabilir; en azından toplumsal dayanıklılık ön tedbirlerle arttırılabilir. Oysa Afrika'da her kuraklık döneminde yüz binlerce hayat sönüyor. Küresel ısınma etkisini arttırdıkça bu olayların sıklığı da artıyor. **Afrika maalesef kendi sebep olmadığı bir sorunun bedelini ödüyor.**

Sorun sadece Etiyopya veya kuraklıkla sınırlı değil. Kenya ve Somali gibi ülkeler de El Nino yağışlarının tehdidi altında. Bu ülkelerde yoğun yağışlar nedeniyle toprak kaymaları ve sel felaketleri bekleniyor. Buna karşın Kongo, Angola, Zimbabve, Malavi, Tanzanya, Namibya, Mozambik, Zambiya, Madagaskar, Lesotho, Svaziland ve Güney Afrika kuraklık tehlikesi ile karşı karşıya

olan diğer ülkeler. UNICEF'in paylaştığı son verilere göre Afrika'nın doğu ve güneyinde 11 milyon çocuk gıda krizi ve su problemiyle karşı karşıya.

Kuraklığa bağlı ortaya çıkan açlık felaketleri en başta toplumun en düşük gelir grubunu etkiliyor. Gıda krizi arttıkça yükselen fiyatlar karşısında alım gücü zayıflayan bu grup, uzun kuraklık dönemlerinde ölüm kalım mücadelesi veriyor. Gelir adaletsizliği besin dağılımında da adaletsizliğe yol açıyor. Maddi durumu iyi olan kesimler (yani azınlık bir grup) açlık felaketinden etkilenmezken yoksul kitleler maalesef hayatları ile bedel ödüyor. 2011 yılında Somali'de ortaya çıkan kuraklık nedeniyle yüzlerce kilometrelik yolu yürüyerek Kenya ve Etiyopya'daki mülteci kamplarına sığınmaya çalışan insanların dramları henüz hafızalarımızda çok taze. Gerek Birleşmiş Milletler'e bağlı kuruluşların gerekse de Oxfam gibi kuruluşların paylaştığı son raporlar, Afrika'nın

doğu ve güney kesimlerinde çeşitli felaketlerin kapıda olduğunu ortaya koyuyor. Benzer şekilde son dönemlerde İHH'ya bu ülkelerden gelen ziyaretçilerin de yakındıkları ortak nokta bu.

Dünyanın Suriye krizi ve mülteci sorunlarına odaklandığı bir ortamda başka yerlerde yaşanan pek çok hadise dikkatlerden kaçıyor. Özellikle İslam dünyasının son yıllarda içine çekildiği Şii-Sünni gerilimi ve Suriye kriziyle gerek Ortadoğu gerekse Batı dışında yaşanan hadiselerle kör ve sağır hale geldik. Oysa insan olarak sorumluluklarımız bu coğrafyaların çok ötesinde. Afrika dışında Latin Amerika ve Güney Asya'da da milyonlarca insanın hayatını etkileyen El Nino'ya bağlı kuraklık, ortak mücadele gerektiren bir husus. Kriz, gerek resmî kanalların gerekse de sivil kanalların hassasiyet göstermesini gerektirecek derece ve boyutlarda. Umarız insanların hayatını korumaya yönelik gerekli tedbirler çok geçmeden alınır.

“SİZ GELMESEYDİNİZ BU İNSANLAR ORUÇLARINI NASIL AÇACAKLARDI?”

Abdullah Kibritçi

2014

Orta Afrika Cumhuriyeti'nden gelen haberler çok kötü. Hristiyan çeteler kadın-çocuk demeden Müslümanları katlediyor. Ülkeden kaçmak bile çare değil, yol üzerine pusu kurmuş Balaka çeteleri ellerinde palalarla kaçırmaya çalışan Müslümanları bekliyor. Yine de kaçabilen, yakın ülkelere sığınabilen insanlar var. İşte biz böyle bir durumda yola çıkıyoruz: Çad sınırına kaçmayı başaramamış Müslümanlara yardım etmek için. Çad merkezinde hazırlanan gıda dolu kamyonlarla ülkenin diğer ucuna, günler sürecektir bir yolculuğa çıkıyoruz. Ramazan başlamak üzere. Tek derdimiz kamplara sığınan mültecilere ilk iftarlarından önce gıda kumanyası ulaştırabilmek. Kamplarda durum içler acısı. Binlerce kişi çalılardan yaptıkları barakalara sığınmış. Kadınlar, çocuklarını doyurabilmek için hayvanların çöpe atılan kulak, kemik, deri vb. parçalarını kurutup haşlıyor ve böylece yemek yapmaya çalışıyor. Ellerindeki bir miktar darıyı öğütüp suyla karıştırdıktan sonra ekmek niyetine yiyorlar. Ramazan'ın ilk günü ulaştığımız bölgede kamp kamp dolaşarak gıda paketlerini 25 bin mülteciye ulaştırıyoruz. Çalışmalarımızı yakından takip eden bölge valisinin yaptığı bir konuşmayı not defterimden olduğu gibi aktarıyorum: “Buraya ilk siz geldiniz ve bu üçüncü gelişiniz. Öyle bir zamanda geldiniz ki, nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum, tüm depolar boşalmıştı, hiçbir şey yoktu. Bugün Ramazan'ın ilk günü, siz gelmeseydiniz bu insanlar oruçlarını nasıl açacaklardı?”

JAPONYA TARİHİNİN EN BÜYÜK AFETİ

Tarihinin en büyük afetlerinden birini yaşayan Japonya'da deprem-den iki gün sonra felaketten en çok etkilenen bölge olan Sendai'deyiz. İlk olarak bölgede oluşturulan kriz merkezini ziyaret ederek buradaki durum hakkında bilgi alıyoruz. Elektriğin belli aralıklarla verilebildiği afet bölgesinde insanlar temel ihtiyaç maddelerine erişimde büyük sıkıntı yaşıyor. Felaket bölgesindeki nükleer santralden yayılan radyoaktif sızıntının yanı sıra ülkede benzin ve elektrik sıkıntısı nedeniyle arama-kurtarma, tahliye ve acil yardım çalışmaları etkili bir şekilde yapılamıyor. Ekip arkadaşlarımızla üç kamyon temel gıda maddesini afetzedelere ulaştırmak üzere kriz merkezine teslim ederken 800 kişiye de bir günlük ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazır gıda dağıtımını yapıyoruz.

İsmail Özkan

2011

ARAKAN'DAN KAÇIŞ

Fikret Özgül

2015

Myanmar hükümetinin baskılarına dayanamayarak evlerini, yurtlarını geride bırakan Arakanlı Müslümanlar, özgürlüklerini kazanmak ve canlarını kurtarmak için gemilerle bir meçhule doğru adım attılar. Arakanlılar, aylarca kendilerini kabul edecek bir ülke bulabilmek için denizin ortasında bir ülkeden diğerine umut içerisinde yol aldı. Dört aylık bekleyişten sonra hayatta kalanlar ve biraz daha şanslı olanlar kendilerine sığınacak bir kara parçası buldular. Biz de İHH ekibi olarak Endonezya'nın Açe bölgesindeki kamplara sığınan Arakanlıların durumunu yakından görmek ve onlara yardım ulaştırmak için bölgeye gittik. Açe'de bulunan üç ayrı kampta 2 binin üzerinde Arakanlı mülteci kalıyor. Bölgeye gittiğimizde mültecilerin aylar sonra sıcak yemeğe kavuşmalarından dolayı yaşadıkları mutluluğa şahit olduk. Ulaştırdığımız yardımlarla Arakanlı Müslümanların ve çocukların yüzlerini güldürmek, sıcak bir yemek ile ne kadar mutlu olduklarını görmek bize bir nebze avuntu oldu.

MAĞDURLARIN YANI BAŞINDA

Dünyanın tepesinde meydana gelen 7.9 şiddetindeki depremin ardından birkaç saat içerisinde hazırlıklarımızı tamamlayarak Nepal'in yolunu tuttuk. Yaklaşık yedi saatlik bir yolculuktan sonra uçağımız başkent Katmandu semalarına ulaştığında depremin etkilerini daha havadayken hissetmeye başladık. Katmandu'da ilk durağımız merkezde bulunan ülkenin en büyük camisi oldu. Nepalli kardeş kuruluşumuz, nispeten sağlam yapısıyla cami ve külliyesini bir kriz merkezi haline getirmiş. Aynı gün yıkılan bölgeleri tespit etmek üzere arama-kurtarma ekibimiz de saha taramasına başladı. İlk vardığımız bölge oldukça eski binaların bulunduğu Bhaktapur oldu. Şehirde neredeyse sağlam bina kalmamıştı. Mahallelerin tamamen yıkıldığı bölgede yaptığımız keşiften sonra yerel yetkililerle temasa geçtik. Depremden 48 saat sonra ekibimiz, tam teçhizatlı bir şekilde sahaya indi. Gecenin ilerleyen saatlerine kadar birçok enkazda çalışmalar yürüttük. Kurtarma çalışmaları devam ederken ekibimizdeki doktorlarımız sahra hastanesi kurdu. Acil yardıma ihtiyaç duyan binlerce insan için barınma, gıda ve hijyen yardımlarının organizasyonuna başladık.

Ekrem Es

2015

İklim Mülteciliği

Emrin Çebi
İNSAMER* Araştırmacısı

İklim değışiklikleri sebebiyle meydana gelen göç hareketleri insanlık tarihinde önemli dönüm noktalarından olmuştur. Ancak günümüzde yaşanan iklim değışikliği dünya tarihi boyunca doğal sürecinde gelişen değışimden bir hayli farklı. Zira bugün insan eliyle oluşan bu değışimle birlikte göç etmek zorunda kalan/ kalacak olan toplumlar, geçmiş çağlarda benzer sebeplerle göç edenlere nazaran önemli bir handikapla karşı karşıya; ulus devlet düzeniyle. Acaba insanoğlu, yaşamını idame ettirebilmek için dünya üzerinde kendisine yeni yurtlar arayışını kendi eliyle ortadan kaldırmasıyla nasıl baş edecek?

* İHH İnsani ve Sosyal Araştırmalar Merkezi

Küresel ısınmaya bağlı olarak oluşan iklim değişikliğiyle buzulların eriyeceği ve yükselen deniz sularının dünyadaki birçok bölgeyi tamamen haritadan sileceği yönündeki öngörüler ve muhtemel senaryolar yıllardır dillendiriliyor. Keza bu durumun çok da uzak olmayan bir tarihte dünyanın çeşitli bölgelerindeki büyük nüfusları etkileyeceğine dair emareler de belirgin bir şekilde görülmeye başlandı. Bulundukları coğrafi konumun etkisiyle bu değişikliklerden ilk etkilenmesi beklenen yerler ise Bangladeş, Haiti, Maldivler ve Latin Amerika gibi etrafı denizlerle çevrili ada ve yarımada olma özelliğine sahip ülkeler. Hatta günümüzde bu ülkelerden bazılarında deniz ve nehir sularının yükselmesiyle birlikte kıyı bölgelerde ve nehirlerle yakın yerlerde yaşayan insanların sürekli yer değiştirdiği gözleniyor.

Deniz seviyesinin yükselmesiyle ilgili yapılan tahminlere göre, küresel ısınmanın ilk kurbanlarından olacağı düşünülen Bangladeş'te denizin bir metre yükselmesi halinde ülkenin üçte ikisinin sular altında kalacağı ve bunun da nüfusun neredeyse yarısını etkileyeceği tahmin ediliyor. Yani Bangladeş'in bugünkü nüfusu üzerinden hesaplanacak olursa bu rakam yaklaşık 70 milyon insana tekabül ediyor.

İç Göç İzleme Merkezi (*Internal Displacement Monitoring Centre*) Asya-Pasifik'te 2010-2012 yılları arasında 42 milyon insanın kuraklık ve deniz seviyesinin yükselmesine bağlı su baskınları nedeniyle yer değiştirdiğini bildiriyor. Bu konuda ilk tahminleri yapan fakat verdiği rakamlar abartılı bulunan İngiliz çevreci ve bilim adamı Norman Myers'e göre 2050 yılıyla

birlikte 200 milyon insan iklim değişikliği sebebiyle göç etmek zorunda kalacak.

Ani meydana gelen ve birçok insanın hayatına ve yaşam alanına mal olan doğal afetlere kıyasla geniş bir zamana yayılmış olmasından dolayı küresel ısınma sonucu mağduriyet yaşayanların sorunları henüz ne kendi ülkelerinin ne de dünyanın gündeminde. Bu konudaki ilgisizliğin önemli bir nedeni, küresel ısınmaya bağlı sebeplerle meydana gelen göçlere dair istatistiklerin sağlıklı veriler olmadığı yönündeki görüş. Küresel ısınmanın etkilerinin ilk görüldüğü çoğu bölge, ekonomik koşullarının yetersizliği yüzünden zaten göç veren bölgeler olduğundan buralardaki yer değiştirmeler gönüllü göçler olarak değerlendiriliyor, bu da küresel ısınmaya bağlı göçlerle ilgili kesin rakamsal değerlere ulaşmayı engelliyor.

İklim değişikliklerinden dolayı yerlerinden olan veya göç eden insanların mülteci kategorisinde değerlendirilip değerlendirilemeyeceği ve mülteciler hukukunda hangi sıfatla yer alacağı konusu uzun süredir tartışılmakla birlikte konuyla ilgili bir düzenleme henüz uluslararası terminolojide de yapılmış değil. Bununla birlikte çevresel faktörlere bağlı sebeplerle yapılan göçleri ifade eden "*environmental refugee*" kavramı ilk olarak 1970'te Dünya İzleme Enstitüsü (*World Watch Institute*) kurucusu Lester Brown tarafından dile getirilmiş ve bu terim ilk olarak BM Çevre Programı araştırmacılarından Essam el-Hinnawi tarafından 1985 yılındaki BM raporlarında kullanılmış.

Genel olarak *iklim mülteci* (*environmental refugee*) veya *iklim göçmeni* (*environmental migrant*) olarak anılan bu insanlarla ilgili ilk çalışmaları yapan el-Hinnawi ve çalışma arkadaşı Jacobson, bu göçleri;

• Ani doğal afetlerle meydana gelen geçici yer değişimleri

• Deniz seviyesinin yükselmesi veya başka sebeplerle tamamen haritadan silinmesi muhtemel bölgelerden zamana yayılmış fakat sürekli olan yer değişimleri

• Susuzluk, kuraklık gibi koşullardan dolayı önce geçici sonra sürekli hale gelen yer değişimleri olarak üç ana kategoride sınıflandırmış.

Ama bu tanımlamalar ve daha birçok farklı isimlendirmelere rağmen çevresel faktörlere bağlı göçleri karşılayacak mültecilik statüsüne dair bir netlik halen daha BM Mültecilik Konvansiyonu'nda oluşturulmuş değil. Bir yandan kavrama dair tartışmalar sürerken bir yandan da iklime bağlı göçlerin önümüzdeki yıllarda hızla artacağı göz önünde bulundurulduğunda, bu konunun mülteci hukukunda yer alması ve üçüncü bir çeşit mültecilik tanımlaması yapılması hususundaki görüşler dillendirilmeye devam ediyor.

Dünya güçleri tarafından yıllardır harlanan savaşların mağdurlarına dair düzenlemeler, tedbirler bile çok yetersizken, yanı başımızdaki Suriyeli mültecilere son çare olarak sunulan denizler, insanoğlunun marifetiyle başka canlara da mal olacak seviyeye yükseldiğinde acaba nasıl tedbirler alınacak?

Dünyayı tüketmeye devam eden insanoğlunun ve uluslararası sistemin gelecekte bu yer değiştirmeleri nasıl karşılayacağı büyük bir muamma iken BM Genel Sekreteri Ban Ki-Moon'un Endonezya'da 2007'de gerçekleşen iklim konferansında sarf ettiği şu sözler mevcut dünya düzeninde üçüncü dünya nüfusu olarak sınıflandırılmış toplumları bekleyen aynı son için uluslararası düzeyde yapılmış bir itiraf: "İklim değişikliği herkesi etkiliyor ama hepimizi eşit derecede etkilemiyor."

YENİ

Ermeni Zindanında Sekiz Gün

KİTAP

Dürdane Ağayeva, 1992 yılında Ermenilerin Hocalı kasabasında Azerbaycan Türklerine yönelik gerçekleş-tirdiği katliamın canlı tanığı. Ağayeva, 1.300 kişinin hunharca öldürüldüğü, 1.275 kişinin esir alındığı, yüzlerce çocuğun öksüz veya yetim kaldığı katliam sırasında sekiz gün Ermeni esare-tinde kalmış. Kitap, katliam sırasında 20 yaşında olan Dürdane Ağayeva'nın kendi el yazısıyla yazdığı hatıralardan oluşuyor.

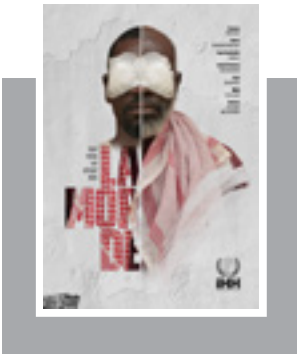
Moro: Uzakdoğu'da Bir Bağımsızlık Mücadelesi

KİTAP

Güneydoğu Asya'da bir ada ülkesi olan Filipin-ler'de yaşayan Moro Müslümanları pek çok Afrika ve Ortadoğu halkıyla benzer bir kaderi paylaşıyor. Moro, dünyada en uzun süreli çatışmanın yaşandığı yerlerden biri. Kitap, 2014 yılında imzalanan Bangsamoro Kapsamlı Anlaşması ile özerklik sürecine girmiş olan Moro bölgesinde yaşanan çatışmaların se-beplerine ve yol açtığı hak ihlallerine dair bir yaklaşım sunmayı amaçlıyor. Bölgenin etkin isimleriyle yapılan röportajların da yer aldığı kitap, bundan sonraki çalışmalar için de bir başvuru kaynağı olma özelliğine sahip.

Lamorde

BELGESEL

Senaryosunu ve yönetmenliğini Orhan De-de'nin üstlendiği *Lamorde*, Afrika kıtasındaki katarakt sorunu-na ışık tutuyor. Belgesel, Nijer'de katarakt hastalığı nedeniyle görme sorunu yaşayan ama buna rağmen ailelerinin geçimini sağlamak zorunda olan iki babanın İHH'nın gerçekleştirdiği ameliyatlara gözlerinin açılma hikâyesini anlatıyor. Lamorde, Nijer'in yerel dilinde "hayat" anlamına geliyor.

Dünyadaki her üç Müslümandan biri Afrika'da yaşıyor. 50 yıl öncesine kadar Afrika'daki Hristiyan nüfus %3 iken misyonerlik faaliyetlerinden dolayı bugün %50'yi aşmış durumda. Bunun en büyük sebeplerinden birisi Müslümanların eğitim olanaklarının yeterli olmaması. Kalem, defter, kitap yokluğu nedeniyle Afrika genelinde Müslümanlar ezbere dayalı eğitim almak zorunda kalıyor.

"*Luh*" adı verilen tahtalara ağaç dallarıyla yazdıkları Kur'an ayetlerine çalışan öğrencilerin en büyük ihtiyacı ise mushaf, yani kitap halindeki Kur'an.

İHH İnsani Yardım Vakfı olarak Afrika'daki Müslüman kardeşlerimizin Kur'an ihtiyacını gidermek amacıyla bir proje yürütüyoruz. Bu proje için sizin de desteğinize ihtiyacımız var. Dilerseniz **sadece 12 liralık bağış** ile bir Afrikalı kardeşimize Kur'an hediye edebilir; çevrenize bu projeden bahsederek onların da bu hayra ortak olmalarını sağlayabilirsiniz.

Faturalı hattınızla

KURAN yazarak

4072 'ye gönderilen

12 liralık her mesaj

Afrikalı bir Müslüman kardeşimizin Kur'an ihtiyacını gidermek anlamına geliyor.

İHH
İNSANI YARDIM VAKFI

KARANLIĞA GÖZ YUMMA!

Katarakt kampanyası
ile hedefimiz

100.000

Afrikalı insanın gözlerine ışık olmak

BİR AMELİYAT
BEDELİ

₺**250**

